

Nr 19.

Ankom till riksdagens kansli den 6 april 1943 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändring av gällande bestämmelser rörande älgavgifter m. m. jämte i ämnet väckta motioner.

(2:a avd.)

I en till riksdagen den 26 februari 1943 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 82, har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att

1) medgiva att älgavgift må uttagas med högst femtio och lägst femton kronor för varje under allmän eller särskild jakttid fälld älg,

2) bemyndiga Kungl. Maj:t att i huvudsaklig överensstämmelse med de i statsrådsprotokollet angivna grunderna utfärda erforderliga bestämmelser beträffande älgavgifternas sammanförande till älgskadefonder samt de allmänna villkoren för bidrag ur älgskadefond att gälla från och med den 1 juli 1943.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehåft följande inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade motioner, nämligen:

1) I: 49 av friherre *Beck-Friis*, vari hemställts, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte framhålla önskvärdheten av att vid utfärdande av förordningar rörande älgjakt dels kalvförbudet helt upphäves vid licensjaktförfarandet, dels lika älgavgifter fastställas för licensjakt och jakt under den allmänna jakttiden samt dels den allmänna jakttiden successivt avkortas, i den mån licensjakten får en mera allmän omfattning;

2) II: 305 av herr *Gustafson* i Dädesjö m. fl., vari hemställts, att vid behandlingen av ifrågavarande proposition måtte beaktas vissa i motionen angivna synpunkter; samt

3) II: 309 av herr *Hansson* i Skediga, vari hemställts, att riksdagen måtte besluta, att oberoende av den nu gällande arealbegränsningen brukare av jord, som icke ha jakträtten, samt andra ägare eller brukare i särskilt svag ekonomisk ställning måtte erhålla rätt till ersättning för av älgar förorsakade skador å växande gröda och trädgårdar.

Angående de skäl, som anförts till stöd för motionerna, hänvisas till dessa.

Över motionen I: 49, som väcktes vid riksdagens början, har utskottet i vederbörlig ordning inhämtat utlåtande av domänstyrelsen, som därvid tillika överlämnat yttrande av svenska jägareförbundet.

Hushållningssällskapet i Hallands län har i skrivelse den 20 december 1941 hemställt, att utredning omedelbart måtte igångsättas angående ändrade bestämmelser för reglering av älgskador, så att dessa ersättningar komma att stå i proportion till den verkliga skada, som förorsakades av älgstammen, varvid även möjligheten av en kombination av nuvarande regleringssystem och en försäkringsform borde undersökas.

Sedan domänstyrelsen anbefallts att efter hörande av svenska jägareförbundet avgiva utlåtande över hushållningssällskapets skrivelse, har domänstyrelsen överlämnat en av jägareförbundet den 16 maj 1942 dagtecknad skrivelse, vari förbundet framlagt åtskilliga förslag angående ändrade bestämmelser för reglering av älgskador och jakt efter älg.

Utlåtanden över jägareförbundets skrivelse ha avgivits, förutom av domänstyrelsen, av statskontoret ävensom av flertalet länsstyrelser och hushållningssällskaps förvaltningsutskott. Länsstyrelserna i Kalmar, Skaraborgs, Värmlands, Kopparbergs, Jämtlands och Norrbottens län ha tillika överlämnat yttranden från jaktvårdsföreningarna i länen.

Beträffande innehållet i de i ämnet gällande bestämmelserna får utskottet hänvisa till den redogörelse som lämnas å sidorna 2—4 i statsrådsprotokollet.

Jägareförbundets förslag innebär följande.

Älgskadefonderna uppdelas på länsfonder, som förvaltas av vederbörande länsstyrelse. Av inflytande älgavgifter avsättas under en övergångstid förslagsvis 10—20 procent till en för hela riket gemensam regleringsfond, ur vilken medel, efter Kungl. Maj:ts bestämmande och efter framställning av länsstyrelserna, böra kunna tagas i anspråk för understöd åt de för älgskador mest utsatta länen. I samband med inrättande av länsfonder genomföras jämväl vissa andra ändringar i nuvarande ordning för reglering av älgskador. Inom län, där älgskadefondens storlek i förhållande till de direkta skaderegleringarna så medgiver, böra sålunda medel ur fonden även få disponeras som bidrag till skyddshägnad mot älg eller annan åtgärd till förhindrande av älgskada. Älgavgifterna bestämmas till lägst 15 och högst 50 kronor. Inom län, där inflytande avgifter väl förslå att täcka uppkomna skador, böra avgifterna sättas lägre än i de län, där skadorna uppgå till högre belopp. Kontroll anordnas över älgstammens tillväxt. Inom sådana län, där älgskadorna icke kunna regleras med skäliga älgavgifter, bör älgstammen nedbringas. För att åstadkomma erforderlig kontroll över skadevärderingarna anordnas samarbete mellan länsstyrelserna och länsjaktvårdsföreningarna. Jaktvårdsföreningarnas konsulenter anlitas härvid för stickprovsundersökningar av värderingar särskilt på trakter, från vilka ansökningar om ersättning inkomma talrikt. Länsstyrelserna och länsjaktvårdsföreningarna böra samarbeta även för att möjliggöra att älg, som anställer skada, snarast möjligt fällas. Den allmänna jakttidens längd fastställs med hänsyn till älgstammens talrikhet och omfattningen av förekommande skador. Den särskilda

jakttiden utsträcker till två månader. Under särskild jakttid skall det vara tillåtet att fälla årskalv av älg. Den särskilda jakttiden i de delar av riket, där den allmänna jakttiden är bestämd till oktober, förlägges med början från och med den första dag, då jakt efter älg i allmänhet är inom dessa delar av riket tillåten. Där särskilda skäl föreligga, må jakt dock kunna börja tidigare men ej före den 1 oktober.

Redogörelse för innehållet i de i ärendet avgivna yttrandena återfinnes å sidorna 7—13 i statsrådsprotokollet, till vilka hänvisas.

Föredraganden, statsrådet Domö, har i ärendet anfört följande:

»Ej sällan förorsaka älgar avsevärd skadegörelse å grödor och fruktodlingar. Genom upptagande av avgifter för skjutna älgar ha medel erhållits till ersättning av dessa skador. Bestämmelserna rörande älgavgifterna ha tid efter annan ändrats. Intill år 1938 sammanfördes avgifterna till en enda fond. Detta år inrättades emellertid två fonder, en för Norrland och Kopparbergs län, norra älgskadefonden, samt en för landet i övrigt, södra älgskadefonden. Tillgängliga älgavgiftsmedel räcka inom flera län icke till att helt gottgöra skador genom älg. Inom andra län ha åter överskott uppkommit. Genom att älgavgifterna sammanförts till fonder för större områden har en utjämning möjliggjorts mellan överskotts- och underskottslänen. Detta system har emellertid förorsakat visst missnöje i överskottslänen. Att lämna bidrag till skadereglering i andra län, medan det egna länets älgskador till följd därav icke kunnat till fullo ersättas, har sålunda syntts orättvist. Särskilt från Dalarna och Norrland, där ersättningsbeloppen för älgskadorna väsentligen understigit tillgängliga älgavgiftsmedel, riktades kritik mot den före år 1938 tillämpade anordningen med en gemensam älgskadefond för hela riket, och vid upprepade tillfällen framställdes i riksdagen krav på älgskadefondens uppdelning i länsfonder. Genom uppdelningen å nuvarande två fonder torde de norrländska intressena i stort sett ha blivit tillgodosedda. Efter år 1938 ha sålunda samtliga älgskador inom norra älgskadefondens område kunnat helt regleras, varjämte uppkommit vissa överskottsmedel, som använts för jaktvårdande ändamål inom dessa områden.

Inom södra älgskadefondens område åter kvarstår fortfarande det missförhållandet, att älgskadorna icke bliva helt ersatta. Beträffande skador, inträffade under åren 1939, 1940 och 1941, har inom södra älgskadefondens område ersatts 1939 78 procent, 1940 50 procent och 1941 80 procent. Härvid är också att märka, att ersättningen år 1940 möjliggjorts endast med tillskott av jaktvårdsmedel. Å andra sidan förtjänar framhållas, att missförhållandena mellan älgavgifter och älgskadeersättningar blivit ovanligt stora under sistnämnda år bland annat på grund av minskad avskjutning. Genom att avskjutningen framför allt under år 1941 men även under år 1942 väsentligen ökats i förhållande till tidigare år torde kunna förväntas, att omfattningen av älgskadorna kommer att minska. En förutsättning härför är emellertid att älgstammen i fortsättningen hålles vid lämplig storlek.

Beträffande antalet fällda älgar och influtna älgavgifter inom olika län under åren 1939, 1941 och 1942 har inom jordbruksdepartementet upprättats en tabell, vilken torde såsom *bilaga* få fogas till detta protokoll.¹

Det är uppenbarligen angeläget, att sådana anordningar träffas, att genom älgar åsamkade skador å grödor och fruktodlingar i största möjliga utsträckning kunna ersättas. Det av svenska jägareförbundet framlagda förslaget avser en omläggning av nu gällande ordning i detta hänseende. Genom att uppdelna älgskadefonderna å länsfonder, som förvaltas av länsstyrelserna, avses att lägga ansvaret för att älgskadorna bli på ett tillfredsställande sätt reglerade å de lokala organen. Möjlighet att åstadkomma balans skulle ernås dels genom ökad avskjutning inom områden, där älgskadorna äro betydande, dels ock genom höjda älgavgifter. En omständighet, som även talar för jägareförbundets förslag, är att därigenom skulle möjliggöras en betydligt snabbare och smidigare reglering av uppkomna skador. För närvarande bli ansökningar om ersättning för skada å gröda, som inträffat under vegetationsperioden visst år, icke slutligt prövade förrän påföljande år. Det lokala handhavandet av skaderegleringen bör också underlätta erforderlig kontroll över uppskattningen av skadorna. Å andra sidan medför en decentralisation av ärendenas handläggning — som också framhållits i vissa yttranden — att tillämpningen av bestämmelserna kan bli ojämn. Vidare kan förslaget, åtminstone tills vidare, medföra att skadorna i vissa län endast delvis bli ersatta, medan däremot i andra län full ersättning utgår.

För min del anser jag, i likhet med det övervägande flertalet av de hörda myndigheterna och sammanslutningarna, att de med förslagets genomförande förenade fördelarna äro större än därav följande nackdelar under förutsättning likväl att sådan anordning kan träffas, att ersättning för skadorna jämväl i de sämst ställda länen kan utgå med åtminstone lika hög procentuell andel som för närvarande. Enligt min uppfattning bör å ena sidan eftersträvas att en livskraftig älgstam kommer att bevaras inom sådana områden av landet, där de naturliga betingelserna härför äro för handen. Å andra sidan måste tillses, att stammen icke å något håll växer till sådan storlek att älgarna orsaka mer avsevärd skada å skog, åker och trädgård.

Då kritiken mot det nuvarande systemet närmast avser södra älgskadefondens område samt gällande bestämmelser utan olägenhet synas kunna bibehållas beträffande den norra älgskadefondens område, vill jag nu endast föreslå en uppdelning av förstnämnda fond å länsfonder. En särskild älgskadefond synes sålunda från och med den 1 juli 1943 böra inrättas för varje län inom den nuvarande södra älgskadefondens område med undantag för Gotlands län, som saknar älgar. Länsfonderna torde böra förvaltas av länsstyrelserna. För dessa länsfonder bör inrättas en gemensam regleringsfond, vilken förvaltas av statskontoret. Till denna fond torde böra överföras vad som den 1 juli 1943 kan inestå å den nuvarande södra älgskadefonden. En icke alltför obetydlig behållning å södra älgskadefonden vid nämnda tidpunkt kommer givetvis att underlätta övergången till systemet med länsfonder. Av

¹ Tabellen återfinnes såsom bilaga till detta utlåtande.

älgavgifterna i län med länsfonder torde till regleringsfonden böra inlevereras viss av Kungl. Maj:t årligen bestämd del, dock högst 25 procent. På Kungl. Maj:t lärers vidare få ankomma att besluta om utbetalning från regleringsfonden till länsfond, vilkens tillgångar icke förslå till gäldande av uppkomna älgskador inom länet. Det bör givetvis alltjämt ankomma på Kungl. Maj:t att besluta om ersättningar från den norra älgskadefonden. Beträffande länsfonderna synes det böra tillkomma vederbörande länsstyrelse att meddela beslut om skaderegleringar. De regler, som nu gälla i fråga om skadeersättningar, synas i stort sett kunna tillämpas även efter uppdelningen av södra älgskadefonden. I anslutning till vad jägareförbundet föreslagit torde dock bidrag ur älgskadefond, i mån av tillgång, jämväl böra utgå till åtgärder till förhindrande av älgskada. För att möjliggöra en mera enhetlig skadevärdering synes kontroll över värderingarna i erforderlig utsträckning böra utövas av länsstyrelsen. Härvid bör samråd ske med länsjaktvårdsföreningen. I den mån överskott uppkommer i länsfond, bör länsstyrelsen vara oförhindrad att disponera detsamma till jaktvårdsändamål, i första hand älgstammens skydd och vård. Härvid må emellertid framhållas, att bidrag ur regleringsfonden icke bör kunna påräknas till länsfond, som regelmässigt visar överskott. Därest älgavgifterna för något år i sådant län icke förslå till reglering av älgskadorna, torde alltså bristen få täckas på annat sätt. Lämpligt synes därför vara, att länsstyrelserna eftersträva viss fondering i älgskadefonderna.

Ett genomförande av förslaget om inrättande av särskilda älgskadefonder i vissa län torde förutsätta höjning av älgavgiften inom en del län. Som jägareförbundet förutsatt synas älgavgifterna böra utgå med olika belopp inom skilda län med hänsyn till förekommande skador. Jag kan även godtaga jägareförbundets förslag att älgavgifterna tillåtas variera mellan femton och femtio kronor. Det torde lämpligen böra ankomma på Kungl. Maj:t att för varje år fastställa älgavgifternas storlek för olika län. Jag förutsätter, att därest icke några väsentligt ändrade förhållanden i fråga om älgstam och älgskador inträffa, de nuvarande älgavgifterna inom norra älgskadefondens område bibehållas vid nuvarande belopp. Likaledes synes det mig skäligt att åtminstone tills vidare bibehålla högre avgift för älg, som fällts under särskild jakttid, än för älg, som fällts under allmän jakttid. Därest under åren 1939, 1941 och 1942 älgavgifterna höjts inom nu angivna ram i de för älgskador mest utsatta länen och bibehållits oförändrade i övriga län samt 25 procent av älgavgifterna tillförts regleringsfonden, hade för år 1939 den av Kungl. Maj:t godkända älgskadan blivit till fullo reglerad samt för åren 1941 och 1942 älgskadan icke i något län blivit lägre ersatt än med omkring 90 procent.

Därest riksdagen lämnar sitt medgivande till här föreslagna bestämmelser om älgskadefonder och älgavgifter, torde det få ankomma på Kungl. Maj:t att utfärda erforderliga bestämmelser i ämnet.

Föreskrifter om älgjaktens omfattning och jakttidernas längd torde för varje år få utfärdas av Kungl. Maj:t i administrativ väg efter förslag från domänstyrelsen samt vederbörande lokala myndighet och sammanslutning.

Jag är icke beredd att förorda jägareförbundets förslag att generellt utsträcka den särskilda jakttiden efter älg till två månader men förutsätter, att jakttiden, där speciella skäl därtill föranleda, må kunna utsträckas utöver den nu bestämda längsta tiden, en månad. Skäl kunna anföras såväl för som emot förslaget att under särskild jakttid tillåta fällandet av årskälv av älg. Då avgörande betänkligheter icke synas kunna resas häremot, utgår jag dock från att Kungl. Maj:t må lämna medgivande därtill.»

I propositionen framlägges förslag till *uppdelning av älgskadefonden för södra Sverige i länsfonder*. Enligt förslaget skall sålunda från och med den 1 juli 1943 en särskild älgskadefond inrättas för varje län inom nämnda fons nuvarande område med undantag för Gotlands län, där älgar saknas. Förslaget hänför sig, liksom övriga i propositionen berörda frågor, till ett av svenska jägareförbundet framlagt förslag angående ändrade bestämmelser för reglering av älgskador och jakt efter älg. Utskottet.

Frågan om en uppdelning av inflytande älgavgifter på länsfonder har vid flera tidigare tillfällen varit föremål för behandling i riksdagen, därvid man av flera skäl ställt sig avvisande mot förslaget. Såsom i propositionen framhålls har emellertid det nuvarande systemet med endast två älgskadefonder — en för de norra och en för de södra delarna av landet — förorsakat visst missnöje i de s. k. överskottslänen, d. v. s. län där influtna älgavgifter skulle ha räckt till för att till fullo ersätta alla på vederbörligt sätt godkända skadebelopp, men där på grund av den nuvarande ordningen skadorna icke kunnat ersättas med mer än viss procentuell del. Utskottet finner liksom föredragande statsrådet, att de med förslagets genomförande förenade fördelarna äro större än de därmed förknippade nackdelarna och vill alltså tillstyrka den i propositionen föreslagna uppdelningen av älgskadefonden för södra Sverige.

I fråga om *älgavgifternas storlek* föreslås i propositionen, att desamma skulle få uttagas med högst 50 och lägst 15 kronor för varje under allmän eller särskild jakttid fälld älg. Enligt de nuvarande bestämmelserna, som beträffande älgskadefonden för södra Sverige gällt sedan år 1941, utgår älgavgift i södra Sverige med 25 kronor för älg, som nedlägges under allmän jakttid, och 40 kronor för älg, som fälles under särskild jakttid. I norra Sverige erlägges älgavgift med 15 kronor för älg, som skjutes under allmän jakttid, och 30 kronor för älg, som fälles under särskild jakttid.

Utskottet delar föredragandens uppfattning, att den föreslagna omläggningen av älgavgifternas redovisning för att kunna fungera på ett ur skaderegleringssynpunkt tillfredsställande sätt torde fordra, att älgavgifterna inom vissa län bestämmas högre än inom andra län. Utskottet vill i detta sammanhang framhålla angelägenheten av att vid bestämmande av älgavgifternas storlek viss återhållsamhet iakttages, enär alltför höga dylika avgifter synas kunna få till följd minskad avjagning med ty åtföljande ökning av älgskadorna. Eftersom möjligheter emellertid synas föreligga att inom den i propositionen föreslagna ramen träffa ur ovan angivna synpunk-

ter lämpliga avgöranden, synes intet vara att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag.

I fråga om de norra delarna av riket synes, såsom föredraganden framhållit, anledning tills vidare icke föreligga att företaga någon ändring i nu utgående avgifter. I motionen I: 49 anföres, att sådan utveckling bör eftersträvas, att så småningom all älgjakt kommer att kunna bedrivas i form av s. k. licensjakt. I syfte att stimulera till bildande av sammanslutningar av mindre skogsegendomar till lämpliga älgjaktionsområden föreslås, att älgavgifterna måtte bestämmas lika för dylik jakt och jakt under allmän jakttid samt att den allmänna jakttiden måtte successivt avkortas, i den mån licensjakten får en mera allmän omfattning. Utan att vilja fatta standpunkt i berörda frågor vill utskottet inskränka sig till att framhålla, att licensjakt ur jaktvårdssynpunkt synes erbjuda vissa fördelar i förhållande till jakt under allmän jakttid. Enär emellertid frågan om jakttidens längd årligen är föremål för Kungl. Maj:ts prövning och därvid torde bestämmas med hänsyn till tillgången på älg och omfattningen av inträffade skador, synes något riksdagens uttalande i ämnet icke erforderligt. Jämväl i fråga om den lämpligaste avvägningen av älgavgifterna under särskild och allmän jakttid synes böra överlätas åt Kungl. Maj:t att inom den i propositionen angivna ramen och med hänsyn till alla på frågan inverkan omständigheter träffa nödiga avgöranden.

Såsom framhålles i motionen II: 305 synes ett rimligt krav vara, att förekommande älgskador såvitt möjligt till fullo ersättas. I nämnda syfte föreslås i propositionen, att för de nyinrättade länsfonderna skall inrättas en *gemensam regleringsfond*, varifrån medel skulle kunna utgå till sådana län, där influtna avgifter icke räcka till för reglering av inträffade skador. I den nyssnämnda motionen II: 305 ifrågasättes, huruvida icke den föreslagna regleringsfonden omedelbart genom tillskott av statsmedel borde bringas upp till sådant belopp, att godkända skadebelopp kunde till fullo ersättas. Utskottet finner sistnämnda förslag betänkligt ur flera synpunkter och kan alltså icke ansluta sig till detsamma. Mot det i propositionen framlagda förslaget, att till regleringsfonden skulle inlevereras viss av Kungl. Maj:t årligen bestämd del av influtna avgifter, dock högst 25 procent, synes intet vara att erinra.

I sådana län, där älgskadorna äro betydande, synes såsom i propositionen anföres lämpligt, att frågan om viss decimering av älgstammen upptages till övervägande. Ehuru utskottet hyser vissa tvivel rörande möjligheterna att genom stängsel o. dyl. förhindra skadegörelse av älg vill utskottet dock icke motsätta sig, att ur älgskadefond, i mån av tillgång, jämväl må utgå bidrag till dylika anordningar i särskilt utsatta orter. I anslutning till vad som anförts av hushållningssällskapet i Hallands län synes jämväl böra undersökas möjligheterna för jordägare att åtminstone i fråga om skador å skog kunna skydda sig genom försäkring.

I fråga om licensjakt gäller numera, att den som under dylik jakt nedlägger älgko, som åtföljes av årskalv, skall äga fälla jämväl kalven. Härutinnan föreslås i den nyssnämnda motionen I: 49 på anförda skäl, att kalv-

förbudet måtte helt upphävas vid jakt under särskild jakttid. I anslutning till vad som anföres i propositionen anser utskottet, att skäl kunna anföras såväl för som emot detta förslag. Utskottet utgår emellertid från att Kungl. Maj:t må lämna medgivande därtill.

Jämlikt gällande bestämmelser må ersättning för älgskador allenast när särskilda skäl därtill äro utgå till den vars brukningsdel omfattar större areal odlad jord än 15 hektar. Härutinnan föreslås i propositionen ingen ändring. I motionen II: 309 har hemställts, att riksdagen måtte besluta, att oberoende av den nu gällande arealbegränsningen brukare av jord, som icke ha jakträtten, samt andra ägare eller brukare i särskilt svag ekonomisk ställning måtte erhålla rätt till ersättning för av älgar förorsakade skador å växande gröda och trädgårdar. I anslutning till vad utskottet vid 1941 års lagtima riksdag anförde i denna fråga vill utskottet framhålla, att varje utvidgning av de ersättningsberättigades krets synes komma att medföra, att än mindre del av de fastställda skadebeloppen skulle komma att kunna utgå, än som nu är fallet. Med hänsyn härtill och då redan enligt gällande bestämmelser även brukare av större areal än 15 hektar i särskilda fall kan tilldelas ersättning för älgskador finner sig utskottet icke böra tillstyrka bifall till motionen.

De i propositionen framlagda förslagen i övrigt synas väl avvägda. Dock torde, i överensstämmelse med vad som gäller beträffande älgskadefonden för norra Sverige, beslutanderätten i fråga om användning för jaktvårdsändamål av uppkommande överskott i länsfond böra tillkomma Kungl. Maj:t och icke såsom i propositionen föreslås vederbörande länsstyrelse.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

A. att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition må

1) medgiva att älgavgift må uttagas med högst femtio och lägst femton kronor för varje under allmän eller särskild jakttid fälld älg,

2) bemyndiga Kungl. Maj:t att i huvudsaklig överensstämmelse med av utskottet ovan angivna grunder utfärda erforderliga bestämmelser beträffande älgavgifternas sammanförande till älgskadefonder samt de allmänna villkoren för bidrag ur älgskadefond att gälla från och med den 1 juli 1943;

B. att motionerna I: 49, II: 305 och II: 309, i den mån de icke kunna anses besvarade med vad utskottet ovan anför, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 6 april 1943.

På jordbruksutskottets vägnar:

L. TJÄLLGREN.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit

från första kammaren: herrar *Tjällgren, Granath, Gabrielsson, Alfred Andersson, Jacob Hansson*, friherre *Beck-Friis, Näslund* och *Anderberg*; samt

från andra kammaren: herrar *Andersson i Löbbo, Liedberg, Andersson i Tungelsta, Gustafson i Vimmerby, Ericsson i Sörsjön, Carlström, Lundbom* och *Gustafson i Dädesjö*.

Reservation

av herr *Ericsson* i Sörsjön, vilken ansett, att utskottets yttrande bort ha följande lydelse:

»I propositionen framlägges — — — (lika med utskottet) — — — Kungl. Maj:ts förslag.

I fråga om de — — — (lika med utskottet) — — — mera allmän omfattning. Även om licensjakt ur jaktvårdssynpunkt synes erbjuda vissa fördelar i förhållande till jakt under allmän jakttid, kan utskottet dock icke ansluta sig till motionärens yrkande i denna del. Då vidare frågan om jakttidens — — — (lika med utskottet) — — — träffa nödiga avgöranden.

Såsom framhålles i — — — (lika med utskottet) — — — någon riksdagens åtgärd.»

Älgskadefonderna för åren 1939, 1941 och 1942.

L ä n	Fällda älgar			Älgavgifter; kronor			Godkända skador; kronor			Beviljade ersättningar; kronor	
	1939	1941	1942	1939	1941	1942	1939	1941	1942 ¹	1939	1941
Stockholms	465	769	730	9,010	22,580	23,645	2,269: —	9,761	5,064	1,770: —	7,809
Uppsala	577	1,033	931	12,630	31,725	28 735	5,767: —	23,191	17,324	4,497: —	18,553
Södermanlands	622	800	788	11,850	23,615	24,395	4,669: —	9,073	8,035	3,632: —	7,259
Östergötlands	674	858	832	13,883	25,320	24,610	21,941: —	39,199	41,641	17,114: —	31,359
Jönköpings	356	437	398	5,850	11,640	10,680	7,642: —	9,144	14,473	5,961: —	7,315
Kronobergs	514	818	707	9,405	23,320	19,865	30,269: —	63,600	65,159	23,610: —	50,880
Kalmar	567	828	677	10,440	25,030	20,330	20,442: —	37,836	32,316	15,945: —	30,269
Blekinge	80	152	131	1,605	3,980	3,360	13,350: —	21,013	14,218	10,325: —	16,811
Kristianstads	193	315	274	3,535	8,730	7,625	4,731: —	8,872	8,783	3,690: —	7,098
Malmöhus	24	64	65	510	1,780	1,910	544: —	2,395	1,958	424: —	1,916
Hallands	159	282	313	2,550	7,815	8,510	5,005: —	19,003	24,751	3,904: —	15,203
Göteborgs och Bohus....	50	111	98	750	2,805	2,545	317: —	501	1,002	247: —	401
Älvsborgs	377	618	595	6,015	16,375	16,625	13,941: —	19,473	24,359	10,874: —	15,577
Skaraborgs	332	553	516	6,090	15,765	14,770	7,718: —	12,440	13,656	6,021: —	9,952
Värmlands	632	869	724	12,525	25,755	23,430	8,270: —	11,088	13,505	6,450: —	8,870
Örebro	964	1,239	1,114	20,505	38,895	35,715	26,803: —	33,038	45,182	20,906: —	26,430
Västmanlands	578	903	885	10,350	10,895	48,805	2,009: —	3,209	4,089	1,567: —	2,567
Kopparbergs	940	1,395	1,208	20,940	25,170	22,740	5,608: 50	8,159	9,352	5,608: 50	8,159
Gävleborgs	260	488	487	4,455	9,240	9,645	462: —	1,240	747	462: —	1,240
Västernorrlands	64	120	182	1,035	2,370	3,570	—	—	—	—	—
Jämtlands	324	535	578	5,565	10,200	11,280	—	180	—	—	180
Västerbottens	99	112	207	1,635	1,950	3,060	—	—	560	—	—
Norrbottnens	65	103	110	1,305	1,625	1,990	73: —	442	—	73: —	442
Summa	8,916	13,402	12,550	172,488	346,580	367,840	181,830: 50	332,857	346,174	143,080: 50	267,570
Summa för södra älgskadefonden	7,164	10,649	9,778	137,553	296,025	315,555	175,687: —	321,836	335,515	136,937: —	257,549

¹ Av domänstyrelsen.